

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 9 maja 2014 roku

w przedmiocie rządowego projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy
– Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw

Krajowa Rada Sądownictwa opiniuje przedstawiony jej do zaopiniowania projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw jedynie w zakresie zmian ustrojowo-organizacyjnych adwokatury – wprowadzenia uprawnienia dla Ministra Sprawiedliwości do wydawania merytorycznych decyzji w postępowaniach odwoławczych od uchwał organów samorządów zawodowych, odmawiających wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych.

Projektowane wyposażenie Ministra Sprawiedliwości w uprawnienie (kompetencję) do wydawania decyzji merytorycznych (reformatoryjnych) w postępowaniach odwoławczych od uchwał organów samorządów zawodowych (adwokatów i radców prawnych), odmawiających wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, należy ocenić negatywnie.

Propozycja ta oznacza w istocie przejmowanie przez Ministra Sprawiedliwości istotnych zadań samorządów zawodowych adwokatów i radców prawnych. Jej wprowadzenie oznaczałoby osłabienie ustrojowego znaczenia przepisów Konstytucji dotyczących samorządów zawodowych. Przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji do wydawania decyzji reformatoryjnych (dokonujących wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych w wyniku wniesienia odwołania od odmownej uchwały samorządu zawodowego), w miejsce dotychczasowych uprawnień kasatoryjnych, pozostaje w sprzeczności z wyodrębnieniem samorządów zawodowych, skupiających osoby wykonujące zawód zaufania publicznego, i z określeniem w art. 17 ust. 1 Konstytucji RP zasad sprawowania przez samorzady pieczy nad należytych wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

Projektowane przypisanie Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji wydawania decyzji merytorycznych (reformatoryjnych) w omawianym zakresie spowoduje zawężenie zadań samorządu, z jednoczesnym poszerzeniem uprawnień nadzorczych Ministra, i tym samym stworzy stan prawny braku równowagi między kompetencjami nadzorczymi

a zadaniami samorządu wynikającymi z art. 17 ust. 1 Konstytucji RP. W omawianej kwestii należy odwołać się do uzasadnienia uchwały składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 marca 2013 r., II GPS 1/13, dotyczącej relacji między nadzorem Ministra Sprawiedliwości a pieczęcią samorządu adwokackiego nad należywym wykonywaniem tego zawodu zaufania publicznego w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. W uchwale tej wyrażone zostało stanowisko o istocie samorządności zawodowej zawodów prawniczych i konieczności jej poszanowania w interesie publicznym. Nadzór nad działalnością samorządu zawodowego nie może polegać na przejęciu przez organ administracji państwowej (w tym przypadku Ministra Sprawiedliwości) konstytucyjnie określonych zadań tego samorządu, w szczególności sprawowania pieczy nad wykonywaniem zawodów adwokata i radcy prawnego jako zawodów zaufania publicznego, co obejmuje także decydowanie o tym, kto zostanie wpisany na listę adwokatów lub radców prawnych.

W odniesieniu do pozostałych proponowanych zmian związanych ze stosowaniem przepisów ustawy Prawo o adwokaturze oraz ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Rada Sądownictwa nie przedstawia uwag.